

VII. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТВИЕТО И СТАНДАРТИЗАЦИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Одобряване на типа радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства
2. Нормативна база и стандартизация

1. ОДОБРЯВАНЕ НА ТИПА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

Влязлата в сила Наредба № 5 въведе в страната Директива 98/13 на ЕС, т.е. далекосъобщителни устройства да излизат на пазара по възприетите в ЕС изисквания и процедури. За да се даде възможност на търговците да се адаптират към изменените условия, продължи да се прилага и уредената от ЗД процедура за одобряване на типа.

За да не се създават у нас технически пречки в търговията с далекосъобщителни устройства, в огромната си част изискванията към тях са еднакви с вече възприетите от ЕС и международните организации. При одобряването на внасяните в страната устройства се признават чуждестранни оценки на съответствието, ако са извършени съгласно процедурите от Директива 98/13 и заменилата я Директива 99/5, както и изпитвания, извършени в лаборатории, които са акредитирани по възприетите и у нас европейски стандарти от серията EN 45000.

Общият брой на издадените от ДКД удостоверения за одобрение на типа на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства през 2001 г. е 586.

Одобрените устройства съгласно Наредба № 5 (таблица 20) са представени по категории, които дават представа за разнообразието от устройства и технологии в таблици 20 и 21.

Радиосъоръжения

Таблица 20

Код	Група	Брой
P1	Крайни устройства за GSM	257
P2	Крайни устройства за DECT	15
P3	Крайни устройства за TETRA	1
P5	Подвижни спътникови крайни устройства (LMES)	1
P6	Спътникови станции VSAT и SNG	8
P8	Устройства за PMR, PAMR	37
P9	GSM базови станции и повторители	19
P10	Корабни и самолетни УКВ радиостанции	1
P11	УКВ-ЧМ предаватели за радиоразпръскване	4
P12	Радиоустройства за широколентови системи за пренасяне на данни	22
P13	Радиорелейни системи	5
P14	Радиоустройства с малък обсег на действие	12
P16	Радиотелефони и базови станции за NMT	1
P17	Устройства за гражданския обхват (CB)	1
P19	Безжични абонатни линии (WLL)	1
P20	Безшнурови телефонни апарати	3
P22	Фабрично произведени радиорелюбителски станции	3

Крайни устройства, които не използват радиочестотен спектър

Таблица 21

Код	Група	Брой
T1	Крайни устройства за свързване към цифрови и аналогови наети линии.	19
T2	Крайни устройства за достъп до цифрови мрежи с интегрирани услуги (ISDN).	31
T5	Аналогови телефонни устройства (телефонни апарати, телефонни секретари, директорско-секретарски уредби, телефонни апарати за обществено ползване и др.)	65
T6	Проводникови алармени устройства	2
T7	Модеми (включително платкови)	17
T8	Факсимилни апарати	31
T10	Абонатни уплътнителни системи	6
T11	Учрежденски автоматични телефонни централи (УАТЦ)	24

Съгласно ЗД, предавателните радиосъоръжения за граждански нужди подлежат на разрешителен режим за внос, производство и/или разпространение. Общият брой на издадените разрешителни през годината е 245.

Изпълнявайки заложения в ЗД принцип на прозрачност, ДКД предоставя чрез Интернет страницата си следната по-важна информация:

- Текстът на Наредба № 5 с всички приложения към нея. Това дава възможност заявителите да оформят заявките си за одобрение на типа без да е необходимо да идват в ДКД.
- Списък № 1 и Списък № 2 към Наредба № 5, определящи категориите устройства и техническите изисквания, на които те трябва да отговарят;
- “Регистър на издадените удостоверения за одобрение на типа на крайните устройства и радиосъоръжения за граждански нужди” и “Регистър на предавателните радиосъоръжения, за които са издадени разрешителни за производство, внос и/или разпространение”. Регистрите се актуализират в края на всеки месец.
- Информационен материал във връзка с приложението на Наредба №5 (във вид на често задавани въпроси).

2. НОРМАТИВНА БАЗА И СТАНДАРТИЗАЦИЯ

ДКД, във връзка с предстоящото въвеждане на Директива 99/5 у нас, следи в детайли работата на Комитета за оценяване на съответствието и надзор на пазара при Европейската комисия (TCAM) и практиката по прилагане на директивата в ЕС. Още през декември 2000 г. бе разработен проект за наредба, с която тази нова европейска директива да замени сега действащата Наредба № 5. Проектът бе предаден на работна група, организирана от МТС, но работата по него не продължи. Предстои проектът за наредбата да бъде издаден по силата на Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) .

ДКД следи отблизо дейността на Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI), на Европейския комитет по радиокомуникации (ERC), преименуван на Комитет по електронни комуникации (ECC) от септември 2001 г. и на Международния съюз по далекосъобщения (ITU). На тази основа, след съответната преценка и съгласуване, се предлага въвеждането у нас на съответните стандарти и други технически спецификации, от които с особено значение са европейските хармонизирани стандарти за прилагане на Директива 99/5.

Експерт на комисията участва в работната група за изработването на проект за нов ЗТИП и в междуведомствената Работна група 1 “Свободно движение на стоките”.

ДКД предостави становище на МТС по проект на Наредба за техническите изисквания към радиосъоръжения с малък обсег, чрез които не се предоставят услуги.

Участие в дейността на ETSI като Национална стандартизационна организация за България

Таблица 22

	Брой обработени документи	Брой процедури
PE - Обществено допитване	197	21
Vote - Гласуване	288	29
OAP - Едностепенната процедура	301	38
MV - Членско гласуване	31	17
PUB - Седмично получаваните стандарти	1670	ежеседмично